TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 23. martā *

Lieta C-209/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2004. gada 12. maijā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. van Beks [*M. van Beek*] un B. Šima [*B. Schima*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv E. Rīdls [*E. Riedl*] un J. Millers [*J. Müller*], kā arī K. Hūmere [*K. Humer*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*] (referents), Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Klučka [*J. Klučka*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre K. Štranca [*K. Sztranc*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 6. oktobrī,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 27. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar šo prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka:

— neiekļaujot valsts dabas parka "Lauteracher Ried" (turpmāk tekstā — "*Lauteracher Ried*") teritorijā, kas klasificēta kā īpaši aizsargājama teritorija (turpmāk tekstā — "ĪAT"), Zorenas [*Soren*] un Glegenas–Keblernas [*Gleggen-*

Köblern] apgabalus, kas skaitliski un lieluma ziņā pēc zinātniskiem kritērijiem tāpat kā šī ĪAT ir pieskaitāmi vispiemērotākajām teritorijām saskaņā ar 4. panta 1. un 2. punktu Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvā 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 103, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 1997. gada 29. jūlija Direktīvu 97/49/EK (OV L 223, 9. lpp.; turpmāk tekstā — "Putnu aizsardzības direktīva"), un

— izdodama atļauju Bodenezera [*Bodensee*] federālā ātrgaitas autoceļa S 18 (turpmāk tekstā — "ceļš S 18") būvniecības projektam, nepareizi un nepilnīgi ievērojot prasības, kas paredzētas 6. panta 4. punktā Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvā 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 7. lpp.; turpmāk tekstā — "Dzīvotņu direktīva"), attiecībā uz projekta īstenošanu, neraugoties uz tā ietekmes uz vidi novērtējuma negatīvo rezultātu,

Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punkts un Dzīvotņu direktīvas 6. panta 4. punkts kopā ar 7. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Akts par Austrijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai

2 Akts par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un to līgumu pielāgojumiem, kas ir Eiropas Savienības izveides pamatā (OV 1994, C 241, 21. lpp., un OV 1995, L 1, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Pievienošanās akts"), tika parakstīts 1994. gada 24. jūnijā un stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī.

3 Saskaņā ar Pievienošanās akta 2. pantu "no pievienošanās dienas sākotnējo Līgumu noteikumi un iestāžu pirms pievienošanās pieņemti tiesību akti ir saistoši jaunajām dalībvalstīm, un tos tajās piemēro atbilstīgi minēto Līgumu un šā Akta noteikumiem".

4 Pievienošanās akta 168. pants paredz:

"Jaunajās dalībvalstīs stājas spēkā pasākumi, kas vajadzīgi, lai tās no pievienošanās izpildītu noteikumus direktīvās un lēmumos EK līguma 189. panta nozīmē un *Euratom* līguma 161. panta nozīmē un ieteikumos un lēmumos EOTK līguma 14. panta nozīmē, ja vien XIX pielikumā vai citur šajā Aktā šim nolūkam nav norādīts termiņš."

Putnu aizsardzības direktīva

5 Saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu Putnu aizsardzības direktīva "attiecas uz visu savvaļas putnu sugu aizsardzību, kas sastopamas to dalībvalstu Eiropas teritorijā, uz kurām attiecas Līgums. Tajā atrunāta šo sugu aizsardzība, pārzināšana un uzraudzīšana un noteiktas to izmantošanas normas".

6 Grieze (*crex crex*) ir suga, kas Putnu aizsardzības direktīvas I pielikumā (turpmāk tekstā — "I pielikums") ir ietverta ar Komisijas 1985. gada 25. jūlija Direktīvu 85/411/EEK, ar ko groza Direktīvu 79/409 (OV L 233, 33. lpp.).

7 Putnu aizsardzības direktīvas 4. pants paredz:

"1. Sugām, kuras minētas I pielikumā, jāpiemēro īpaši dzīvotņu aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu to izdzīvošanu un vairošanos savā izplatības areālā.

Šim nolūkam jāapzina:

a) sugas, kurām draud izzušana;

b) sugas, kuras ir jūtīgas pret dažām izmaiņām savās dzīvotnēs;

c) sugas, kuras savas skaitliski mazās populācijas vai ierobežotās vietējās izplatības dēļ uzskatāmas par retām sugām;

d) citas sugas, kuras īpaši jāsaudzē to dzīvotņu īpatnību dēļ.

Veicot novērtēšanu, par pamatu ņem populācijas attīstības tendences un svārstības.

Kā īpaš[i] aizsargājamās teritorijas šo sugu aizsardzībai dalībvalstis pirmām kārtām nosaka skaitliski un lieluma ziņā vispiemērotākās teritorijas, ņemot vērā aizsardzības prasības ģeogrāfiskajā jūras un sauszemes teritorijā, uz kuru attiecas šī direktīva.

2. Dalībvalstis veic līdzīgus pasākumus attiecībā uz tādu regulāri sastopamu migrējošo sugu [gājputnu sugu] vairošanās, spalvu mešanas un ziemošanas vietām, kā arī atpūtas vietām migrācijas maršrutā, kuras nav minētas I pielikumā, ņemot vērā to aizsardzības nepieciešamību ģeogrāfiskajā jūras un sauszemes teritorijā, uz kuru attiecas šī direktīva. [..]

[..]

4. Attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajām aizsargājamām teritorijām dalībvalstis attiecīgi rīkojas, lai nepieļautu dzīvotņu piesārņošanu vai kaitējuma nodarīšanu tām, kā arī novērš jebkurus traucējumus putnu dzīvei, ciktāl tie būtiski skar šā panta mērķus. Dalībvalstis cenšas nepieļaut dzīvotņu piesārņošanu vai kaitējuma nodarīšanu tām arī ārpus šīm aizsargājamām teritorijām."

Dzīvotņu direktīva

8 Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punkts un 4. punkta pirmā daļa paredz:

"3. Visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai

projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus. Ņemot vērā novērtējuma atzinumus par ietekmi uz minēto teritoriju, un saskaņā ar 4. punkta noteikumiem, kompetentā valsts iestāde piekrīt plāna vai projekta īstenošanai tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība, un vajadzības gadījumā noskaidrojusi plašas sabiedrības viedokli.

4. Ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz teritoriju, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ plāns vai projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, kas ietver arī sociāla un ekonomiska rakstura intereses, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus, lai nodrošinātu *Natura 2000* tīkla kopējās vienotības aizsardzību. Dalībvalsts informē Komisiju par pieņemtajiem kompensācijas pasākumiem."

9 Tās pašas direktīvas 7. pants paredz:

"No šīs direktīvas 6. panta 2., 3. un 4. punkta izrietošās saistības aizstāj visas saistības, kas izriet no Direktīvas 79/409/EEK 4. panta 4. punkta pirmā teikuma un kas attiecas uz teritorijām, kuras klasificētas saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 1. punktu vai līdzīgā veidā atzītas saskaņā ar 4. panta 2. punktu, jaunajām saistībām stājoties spēkā ar šīs direktīvas ieviešanas datumu vai ar tādas klasifikācijas vai atzīšanas datumu, ko dalībvalsts veic saskaņā ar Direktīvu 79/409/EEK, ja pēdējais ir vēlāks datums."

Prāvas priekšvēsture

10 *Lauteracher Ried* atrodas Forarlbergas federālajā zemē [*Land Vorarlberg*]. Pēc Austrijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai šīs dalībvalsts valdība

1995. gada 7. jūnijā pirmoreiz paziņoja Komisijai par šī dabas parka klasifikāciju kā ĪAT un vēlāk iesniedza dažus papildu dokumentus. Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabali nav iekļauti šajā ĪAT.

11 Attiecībā uz ceļa S 18 būvniecības projektu tā trases nospraušanas procedūra sākās jau 1992. gadā. Pēc diskusijām ar Dornbirnas [*Dornbirn*] kantona pašvaldību, kas notika 1992. gada 29. aprīlī, projekts tika pilnībā pārstrādāts, lai ņemtu vērā Forarlbergas federālās zemes valsts eksperta atzinumu attiecībā uz dabas un ainavu aizsardzību. Šī projekta iesniegšanas un attiecīgo personu uzklausīšanas procedūra ar mērķi nospraust minētā ceļa trasi sākās 1994. gada 8. martā, pamatojoties uz 1971. gada likumu par federālajiem ceļiem. Šī procedūra noslēdzās ar trases nospraušanu saskaņā ar federālā ekonomikas lietu ministra 1997. gada 8. aprīļa noteikumiem. Šajā minētā projekta izstrādes posmā Austrijas iestādes nonāca pie secinājuma, ka ceļam S 18 nav alternatīvu maršrutu.

12 1999. gada 27. janvārī tika sākta procedūra šī ceļa būvniecības atļaujas saņemšanai. 2001. gada 6. jūlija lēmumā Bregencas [*Bregenz*] un Dornbirnas kantonu pašvaldības atļāva tā būvniecības projektu, piemērojot Forarlbergas federālās zemes tiesību aktus. Ņemot vērā minētos federālā ekonomikas lietu ministra noteikumus, šis lēmums varēja attiekties vienīgi uz izraudzīto trasi.

13 Minētais lēmums tika pārsūdzēts Forarlbergas federālās zemes valdībā. Tā 2003. gada 21. februārī pieņēma apstiprinošu lēmumu, kura izpildi 2003. gada 29. augustā apturēja *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa). Šobrīd ceļa S 18 būvniecības projekta izpilde ir apturēta.

Pirmstiesas procedūra

14 Saņēmusi sūdzību, Komisija 2001. gada 12. novembrī nosūtīja Austrijas iestādēm vēstuli par *Lauteracher Ried* kā ĪAT no ornitoloģijas viedokļa nepietiekamo klasifikāciju, ceļa S 18 būvniecības nelabvēlīgo ietekmi uz griezēm un pārējām aizsargājamām populācijām šajā teritorijā, kā arī par citiem jautājumiem attiecībā uz tās aizsardzību.

15 Izskatījusi Austrijas valdības atbildi, kas Komisijai nosūtīta 2002. gada 1. februārī, tā 2002. gada 27. jūnijā nosūtīja Austrijas Republikai brīdinājuma vēstuli. Nebūdama apmierināta ar tās sniegtajiem paskaidrojumiem, Komisija 2003. gada 11. jūlijā izdeva argumentētu atzinumu, kurā aicināja minēto dalībvalsti veikt vajadzīgos pasākumus atzinuma izpildei divu mēnešu termiņā pēc tā paziņošanas.

16 Uzskatot, ka argumenti, ko Austrijas Republika ir izvirzījusi 2003. gada 26. septembra atbildē uz minēto argumentēto atzinumu, nav pārliecinoši un ka turpinās norādītā pienākumu neizpilde, Komisija nolēma celt šo prasību.

Par prasību

17 Prasības pamatojumam Komisija izvirza trīs iebildumus. Pirmkārt, tā norāda, ka Austrijas Republika nav ievērojusi Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu attiecībā uz ĪAT izvēles un klasifikācijas procedūru. Otrkārt, tā norāda, ka, izdodot atļauju ceļa S 18 būvniecības projektam, nav izpildītas Dzīvotņu direktīvas 6. panta 4. punktā paredzētās prasības.

Par pirmo iebildumu, kas pamatots ar Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta neievērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

18 Pirmajā iebildumā Komisija apgalvo, ka *Lauteracher Ried* pašreizējā klasifikācija kā ĪAT un nospraustās robežas neatbilst šajā apgabalā esošo putnu sugu, īpaši griežu, kā arī tajā citu zālē ligzdojošu gājputnu sugu aizsardzības un ilgtspējīgas saglabāšanas prasībām. Komisija uzskata — lai izpildītu Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punktā paredzētās prasības, šīs ĪAT platība ir jāpaplašina, iekļaujot Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalus.

19 Šī iebilduma pamatojumam Komisija vispirms norāda, ka izšķirošais elements, nospraužot ĪAT robežas, ir aizsargājamo putnu sugu esamība tajā. Saskaņā ar zinātnisko informāciju un no 2000. līdz 2002. gadam veikto pārbaužu rezultātiem minētie apgabali ir ne vien griežu un citu zālē ligzdojošu gājputnu sugu dzīvotnes, bet arī ir daļa no to galvenās riesta vietas. Komisija arī uzsver, ka *Lauteracher Ried* apgabalā un tā apkārtnē esošās pļavas attiecībā uz putnu aizsardzību ir vienota dabiskā dzīvotne ar īpaši piemērotu struktūru un šīs pļavas izmanto tās pašas putnu populācijas. Tā piebilst, ka griezes, kas dzīvo Reinas ielejā, Forarlbergas federālās zemes teritorijā, veido putnu kopumu, kam ir savstarpēji cieša saskare.

20 Tāpat Komisija apgalvo, ka pienākums noteikt par ĪAT visas teritorijas, kas atbilstoši ornitoloģiskajiem kritērijiem šķiet vispiemērotākās, neizbeidzas pēc pirmās paziņo-

šanas. Apdraudēto sugu saglabāšanas mērķis liek atkārtoti pārbaudīt paziņojumu, ņemot vērā jaunākas zinātniskās atziņas, un, iespējams, pārspraust esošās ĪAT robežas.

21 Visbeidzot, tas, ka Austrijas Republika kā aizsargājamas teritorijas ir klasificējusi Bangsas [*Bangs*] un Mačelsas [*Matschels*] apgabalus, kas arī atrodas Forarlbergas federālajā zemē un kuros ir paredzēts nodrošināt griežu aizsardzību, nekādi nemaina šīs dalībvalsts pienākumu to pašu veikt attiecībā uz Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabaliem, kas robežojas ar šo paziņoto ĪAT.

22 Austrijas Republika norāda, ka *Lauteracher Ried* ĪAT pašreizējās nospraustās robežas vislabāk atbilst Putnu aizsardzības direktīvas prasībām, lai aizsargātu un saglabātu griezes un gājputnu sugas, kas regulāri uzturas Forarlbergas federālās zemes Reinas ielejā.

23 Tā uzskata, ka ir izpildījusi ar Putnu aizsardzības direktīvu uzliktos pienākumus, vienlaicīgi nospraužot minētās ĪAT robežas, kā arī faunas, floras, dzīvotņu un putnu aizsardzības teritorijas robežas Bangsas un Mačelsas apgabalos, tādējādi nosakot un atzīstot par ĪAT Forarlbergas federālās zemes Reinas ielejā esošās teritorijas, kas skaitliski un lieluma ziņā ir vispiemērotākās, lai aizsargātu griežu sugu, kas paredzēta I pielikumā, kā arī regulāri sastopamas gājputnu sugas.

24 Austrijas Republika precizē, ka ĪAT perimetrs tika nosprausts, pamatojoties uz zinātniskiem pierādījumiem, kas bija pieejami laikā, kad tika izvēlēta un klasificēta šī teritorija, un kas Tiesas judikatūrā ir atzīti par ticamiem, un kā rezultātā tikai šī teritorija tika klasificēta kā galvenā Forarlbergas federālajā zemē dzīvojošo pļavās ligzdojošo putnu riesta vieta.

25 Tā piebilst, ka minētās teritorijas klasifikācijā tā ir pamatojusies vienīgi uz ornitoloģiskiem vai ekoloģiskiem aspektiem, ko var secināt no Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta. Šajā sakarā tā apgalvo, ka tieši *Lauteracher Ried* ĪAT atrodas griežu sugas attīstībai būtisks neskartas dabīgas vides kopums, bet šis kopums neaptver Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalos esošās siena pļavas.

26 Kā norāda Austrijas Republika, lai noteiktu vispiemērotākās teritorijas, ir jāizvērtē vairāki kritēriji, īpaši fakts, ka divu sugu putni ir sastopami konkrētā teritorijā vai tās daļā. Bet pēdējais minētais kritērijs nav vienīgais izšķirošais Putnu direktīvas prasību izpildē. Lai ietilptu vispiemērotākajās teritorijās šīs direktīvas nozīmē, teritorijai vienlaikus ir jāatbilst arī citiem ornitoloģiskiem vai ekoloģiskiem parametriem. Tāpat ir jāpārbauda un jāizvērtē, vai šī teritorija ir piemērota pēc lieluma un no kvantitatīvā viedokļa, pēc stāvokļa, kā arī pēc vides. Šajā sakarā ir jāņem vērā teritorijā jau esošais kaitējums, kas nodarīts ar atpūtas aktivitātēm vai apsaimniekošanas sistēmu vai kas radies citu apstākļu dēļ, un tā rezultātā notikusī dzīvotnes pasliktināšanās. Pēc minētās dalībvalsts uzskatiem sakarā ar abu — Zorenas un Glegenas–Keblernas — apgabalu jau esošo piesārņojumu un ierobežojumiem, kā arī pašreizējo kvalitāti, tie neatbilst Putnu direktīvā minētajiem attiecīgajiem kritērijiem, lai tos klasificētu kā ĪAT.

27 Šajā sakarā Austrijas Republika norāda, ka vismaz netieša sociāli ekonomisko interešu ņemšana vērā var būt nozīmīga, izvērtējot kādas teritorijas piemērotību lieluma ziņā, un uzsver arī, ka tā ir gadījumos, kad tiek aizskartas privātpersonu tiesības.

28 Pēc Austrijas Republikas uzskatiem iebildumam, ka tai bija pienākums vēlāk mainīt un pastāvīgi pielāgot *Lauteracher Ried* ĪAT, nav nekāda juridiska pamata. Var izrādīties, ka šāds pienākums ir grūti savienojams ar administratīvās darbības likumības principu un ir pretrunā Tiesas judikatūrai.

29 Turklāt Austrijas Republika precizē, ka uz Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabaliem, lai gan tie nav vispiemērotākās teritorijas Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. punkta ceturtās daļas nozīmē, tomēr attiecas zināma aizsardzība. Laikā, kad tika celta prasība saistībā ar ceļa S 18 būvniecības projektu, uz šiem apgabaliem tika attiecināta aizsardzība saskaņā ar minētā panta 4. punkta otro teikumu.

Tiesas vērtējums

30 Šīs prāvas iztiesāšanai vispirms ir jāatgādina principi, kas attiecas uz Putnu aizsardzības direktīvā noteiktajiem dalībvalstu pienākumiem saistībā ar ĪAT izvēli un klasifikāciju.

31 No minētās direktīvas 4. panta 1. punkta ceturtās daļas izriet, ka I pielikumā minēto aizsargājamo sugu aizsardzībai dalībvalstīm par ĪAT ir jānosaka skaitliski un lieluma ziņā vispiemērotākās teritorijas. Nosakot šīs teritorijas, dalībvalstīm ir jāņem vērā šo sugu aizsardzības prasības ģeogrāfiskajā jūras un sauszemes teritorijā, uz kuru attiecas šī direktīva. Saskaņā ar tā paša panta 2. punktu dalībvalstīm ir jāveic līdzīgi pasākumi attiecībā uz tādu regulāri sastopamu gājputnu sugu riesta, spalvu mešanas un ziemošanas vietām, kā arī atpūtas vietām migrācijas maršrutā, kuras nav minētas I pielikumā.

32 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punkts uzliek dalībvalstīm pienākumu piešķirt ĪAT juridisku aizsardzību, kas var nodrošināt I pielikumā minēto putnu sugu izdzīvošanu un vairošanos, kā arī tādu regulāri sastopamu gājputnu sugu vairošanos, spalvu mešanu un ziemošanu, kuras nav minētas I pielikumā (skat. 1999. gada 18. marta spriedumu lietā C-166/97 Komisija/Francija, *Recueil*, I-1719. lpp., 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Turklāt Tiesa ir atzinusi, ka diskrecionārā vara, kas dalībvalstīm piemīt, izvēloties vispiemērotākās teritorijas, ko klasificēt kā ĪAT, attiecas nevis uz iespēju kā ĪAT klasificēt teritorijas, kas šķiet vispiemērotākās pēc ornitoloģiskiem kritērijiem, bet gan vienīgi uz kritēriju piemērošanu, lai identificētu teritorijas, kuras ir vispiemērotākās I pielikumā uzskaitīto sugu aizsardzībai (īpaši skat. 1998. gada 19. maija spriedumu lietā C-3/96 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, I-3031. lpp., 61. punkts).

34 Tāpat ir jāatgādina, ka saskaņā ar zinātnisko pētījumu un pārbaudes rezultātiem, ko Komisija iesniegusi procesa laikā un ko Austrijas valdība nav apstrīdējusi, no 2000. līdz 2002. gadam *Lauteracher Ried* ĪAT, kuras platība ir 580 hektāri, ir novēroti attiecīgi 4 vai 5, 4 un 3 dziedoši griežu sugas tēviņi. Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalos, kuru platība ir 64 un 352 hektāri, ir novērots tikai nedaudz mazāk putnu — to skaits ir attiecīgi 4, 2 un 3.

35 Turklāt Komisija ir apgalvojusi — un šajā jautājumā tas netika apstrīdēts, — ka 2001. gadā šajos divos apgabalos, ko Austrijas iestādes nebija noteikušas kā ĪAT, lielā skaitā vairojās arī šādu sugu gājputni: mērkaziņas (*gallinago gallinago*), ķīvītes (*vanellus vanellus*) un kuitalas (*numenius arquata*). *Lauteracher Ried* ĪAT ligzdojošo pāru skaits bija šāds: 3–5 mērkaziņu pāri, 11 vai 12 ķīvīšu pāri un 3 kuitalu pāri. Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalos bija attiecīgi 3 un 3 vai 4 mērkaziņu pāri, 6 un 9 ķīvīšu pāri, kā arī (iespējams) 1 un 8 kuitalu pāri.

36 Kā ģenerāladvokāte ir norādījusi secinājumu 32. punktā, no tā izriet, ka Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabali gan griezēm, gan I pielikumā neminētām gājputnu sugām, piemēram, mērkaziņām, ķīvītēm un kuitalām, ir vismaz tikpat svarīgi kā *Lauteracher Ried* ĪAT. Turklāt skaits, ko Austrijas valdība ir norādījusi standarta

veidlapā par pēdējām trim gājputnu sugām, sanāk tikai tad, ja ņem vērā arī apgabalus ārpus minētās ĪAT.

37 Attiecībā uz Austrijas valdības argumentu, ka Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabali nav vispiemērotākie iepriekš minēto putnu sugu aizsardzībai sakarā ar šo apgabalu jau esošo piesārņojumu un ierobežojumiem, kā arī pašreizējo stāvokli un kvalitāti, ir jāatgādina — kā norādīts šī sprieduma 34. un 35. punktā —, ka tajos teritorijā, kas ir mazāka par minēto ĪAT, dzīvo tikpat daudz ligzdojošo putnu, cik novērots ĪAT.

38 Tātad nākas atzīt, ka atbilstoši ornitoloģiskajiem kritērijiem Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabali tāpat kā *Lauteracher Ried* ĪAT skaitliski un lieluma ziņā ir vispiemērotākās teritorijas klasifikācijai kā ĪAT saskaņā ar Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu.

39 Šo konstatējumu nemaina arī Austrijas valdības arguments, ka, pēc vajadzīgajām pazīmēm izvērtējot teritoriju, ko plānots klasificēt kā ĪAT, vismaz netieši ir jāņem vērā arī ekonomiski un sociāli kritēriji.

40 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, izvēloties ĪAT un nospraužot tās robežas, dalībvalsts nevar ņemt vērā ekonomiskās prasības nedz, pamatojoties uz vispārējām interesēm, kas būtu svarīgākas par interesēm, kuras atbilst Putnu aizsardzības direktīvas ekoloģiskajam mērķim, nedz tādēļ, ka tās atbilstu tādām sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm, kādas ir paredzētas Dzīvotņu direktīvas 6. panta 4. punkta pirmajā daļā (īpaši skat. 1996. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-44/95 *Royal Society for the Protection of Birds*, *Recueil*, I-3805. lpp., 31. un 42. punkts).

41 Attiecībā uz Austrijas valdības argumentu, ka uz vietas veiktās pārbaudes rezultāti neļauj secināt, ka Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabali būtu piemēroti aizsargājamo putnu sugu saglabāšanai, ir jāatzīst, ka šajā argumentā nav zinātniska pamatojuma, ka šie apgabali nebūtu jāiekļauj ĪAT. Gluži pretēji — minēto apgabalu klasifikācijai kā ĪAT ir jānodrošina griežu aizsardzība, kuras ir I pielikumā minēta suga, un citu regulāri sastopamu gājputnu sugu aizsardzība atbilstoši Putnu aizsardzības direktīvas mērķiem.

42 Nevar piekrist šīs pašas valdības argumentam, ka Komisija kļūdaini apgalvo, ka ir pastāvīgi jāmaina un jāpielāgo *Lauteracher Ried* ĪAT, jo šādai prasībai nav nekāda juridiska pamata.

43 Nākas atzīt, ka, lai gan ir zināms, ka pienākums klasificēt ĪAT vispiemērotākās teritorijas attiecībā uz Austrijas Republiku pilnībā stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī — dienā, kad šī dalībvalsts pievienojās Eiropas Savienībai —, šis pienākums nebeidzas minētajā dienā. Ne Putnu aizsardzības direktīvā, ne tās 4. panta tekstā nav ne mazāko norāžu, kas precizētu, ka pienākums transponēt šo direktīvu būtu pilnībā beidzies minētajā dienā. Turklāt, kā ģenerāladvokāte arī ir norādījusi secinājumu 39. punktā, tas, ka aizsargājamo sugu aizsardzībai īpaši apgabali netiek saglabāti vienīgi tāpēc, ka šo apgabalu īpašais raksturs ir kļuvis zināms tikai pēc Putnu aizsardzības direktīvas trasponēšanas, nekādi nav saderīgs ar mērķi efektīvi aizsargāt putnus.

44 Attiecībā uz Austrijas valdības argumentu, ka tā ir pamatojusies uz 1995. gada pētījumu ar nosaukumu "Important Bird Areas in Österreich", ko veikusi Federālā vides aizsardzības aģentūra sadarbībā ar *BirdLife*, jo šis pētījums ir vienīgais ticamais apskats un zinātniskais vērtējums, kas pastāvēja laikā, kad kā ĪAT tika izvēlēts un

klasificēts *Lauteracher Ried*, pietiek konstatēt — kā pareizi apgalvo Komisija —, ka klasifikācijas pienākums neaprobežojas ar zinātniskajām atziņām, kādas pastāv konkrētā brīdī.

45 No lietas materiāliem izriet, ka ir pieejami citi zinātniska rakstura ornitoloģiskie pētījumi un ekspertīzes, kā arī pārbaužu rezultāti, kas ir jaunāki par tiem, pamatojoties uz kuriem notika *Lauteracher Ried* klasifikācija. Tātad šīs ĪAT klasifikācija bija atkārtoti jāpārbauda, pamatojoties uz šiem pierādījumiem, kuru pareizību Austrijas Republika nav apstrīdējusi.

46 Tāpat Austrijas Republika nevar norādīt, ka pēc tam, kad tā bija klasificējusi Bangsas un Mačelsas apgabalus kā aizsargājamus apgabalus, kuros uzturas arī griezes, tai vairs kā ĪAT nebūtu jāklasificē Zorenas un Glegenas–Keblernas teritorijas.

47 Tiesa jau ir atzinusi, ka dalībvalstīm kā ĪAT ir jāklasificē visi apgabali, kas pēc ornitoloģiskiem kritērijiem šķiet vispiemērotākie attiecīgo sugu aizsardzībai (īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Nīderlande, 62. punkts).

48 Visbeidzot, attiecībā uz Austrijas valdības argumentu par to, ka uz Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabaliem attiecas zināma aizsardzība, pietiek atgādināt, ka Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. punktā dalībvalstīm ir uzlikts pienākums kā ĪAT klasificēt teritorijas, kas skaitliski un lieluma ziņā ir vispiemērotākās I pielikumā minēto sugu aizsardzībai, un no šī pienākuma nevar izvairīties, veicot citus īpašas aizsardzības pasākumus (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 55. punkts).

49 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas izvirzītais pirmais iebildums ir uzskatāms par pamatotu.

Par otro iebildumu, kas pamatots ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 4. punktā paredzēto prasību neizpildi

50 Otrajā iebildumā Komisija apgalvo, ka, izdodot atļauju ceļa S 18 būvniecības projektam, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas izriet no Dzīvotņu direktīvas 6. panta 4. punkta kopā ar 7. pantu attiecībā uz biotopu un dzīvotņu aizsardzības prasībām, kas noteiktas *Lauteracher Ried* ĪAT.

51 Vispirms Komisija norāda, ka līdz 2000. gada maijam nav veikts neviens konkrēts un sīks vērtējums, kas atbilstu Putnu aizsardzības direktīvas mērķiem. Tā apgalvo, ka tad, kad vides pētījuma rezultātā Forarlbergas federālās zemes valsts eksperts 2000. gada maijā izdeva negatīvu atzinumu sakarā ar ceļa S 18 būvniecības projekta ietekmi uz ĪAT, netika sākts neviens pētījums, lai pārbaudītu, vai šī ceļa trasei ir iespējami alternatīvi risinājumi. Tāpat Komisija uzsver, ka pēc tam, kad 2001. gada 6. jūlijā tika pieņemts lēmums atļaut šo būvniecību, Komisija netika tieši informēta par kompensācijas pasākumiem, kas pieņemti, lai mazinātu šīs būvniecības negatīvās sekas. Visbeidzot, Komisija norāda, ka tāpat nav pierādīts, ka būtu faktiski pieņemti visi kompensācijas pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu *Natura 2000* kopējo vienotību.

52 Austrijas Republika apstrīd visus pamatus, ko Komisija ir izvirzījusi otrā iebilduma pamatojumam.

Par Dzīvotņu direktīvas piemērojamību laikā

53 Tā kā no šī sprieduma 11. punkta izriet, ka atsevišķi faktiskie apstākļi saistībā ar ceļa S 18 būvniecības projektu radās līdz dienai, kad Austrijas Republika pievienojās Eiropas Savienībai, pirms tiek lemts par iespējamo Dzīvotņu direktīvas pārkāpumu, ir jāpārbauda, vai tā ir piemērojama prāvas faktiem, pamatojoties uz kuriem Komisija cēla prasību.

54 Šajā sakarā ir zināms, ka ceļa S 18 būvniecības projekts tika sākts 1992. gadā. Procedūra tika pārtraukta un atsākās 1994. gada 8. martā, dienā, kad minētais projekts tika oficiāli iesniegts un tam tika piemērota vērtēšanas procedūra, pamatojoties uz 1971. gada likumu par federālajiem ceļiem.

55 Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka vispārējais federālās ekspertīzes atzinums tika publiskots tajā pašā gadā, t.i., pirms 1995. gada 1. janvāra, kad Austrijas Republika pievienojās Eiropas Savienībai.

56 No Tiesas judikatūras izriet — princips, ka projektiem, kuriem var būt būtiska ekoloģiskā ietekme, veic ietekmes uz vidi novērtējumu, neattiecas uz gadījumiem, kad projekta atļaujas pieteikums ir oficiāli iesniegts pirms direktīvas transponēšanas termiņa [attiecībā uz Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvu 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.) skat. 1995. gada 11. augusta spriedumu lietā C-431/92 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-2189. lpp., 29. un 32. punkts, kā arī 1998. gada 18. jūnija spriedumu lietā C-81/96 *Gedeputeerde Staten van Noord-Holland*, *Recueil*, I-3923. lpp., 23. punkts].

57 Tiesa uzskatīja, ka šis formālais kritērijs ir vienīgais, kas atbilst tiesiskās drošības principam un ļauj saglabāt direktīvas lietderīgo iedarbību. Šis apsvērums ir pamatots ar to, ka direktīvas, kāda ir Dzīvotņu direktīva, galvenokārt attiecas uz liela mēroga projektiem, kuru īstenošanai ļoti bieži ir vajadzīgs ilgs laiks. Nebūtu labi, ja procedūras, kas jau valsts mērogā ir sarežģītas un kas ir oficiāli sāktas pirms dienas, kad beidzies minētās direktīvas transponēšanas termiņš, tiktu apgrūtinātas un ieilgtu direktīvā paredzētu specifisku prasību dēļ un ka tās ietekmētu jau radušās situācijas (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gedeputeerde Staten van Noord-Holland*, 23. un 24. punkts).

58 Gan Direktīva 85/337, gan Dzīvotņu direktīva attiecas uz dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu. Abos gadījumos vērtēšanas procedūra notiek pirms galīgās projekta izvēles. Šī novērtējuma rezultāti ir jāņem vērā, lemjot par projektu, un, pamatojoties uz minētajiem rezultātiem, to var mainīt. Dažādi projekta pārbaudes posmi ir tik cieši saistīti, ka kopā veido sarežģītu darbību. Tas, ka dažu noteikumu saturs ir atšķirīgs, nemaina šo vērtējumu. No tā izriet, ka iebildums ir jāvērtē attiecībā uz dienu, kad projekts tika oficiāli iesniegts, t.i., dienu, kas minēta šī sprieduma 54. punktā.

59 Tāpat ir jāatgādina, ka saskaņā ar pievienošanās aktiem tiesības un pienākumi, kas izriet no Kopienu tiesībām, jaunajās dalībvalstīs ir piemērojami nekavējoties, ja vien nav noteikts citādi (šajā skarā skat. 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā C-179/00 *Weidacher*, *Recueil*, I-501. lpp., 18. punkts).

60 No Pievienošanās akta var secināt, ka pienākumi, kas izriet no Putnu aizsardzības direktīvas un Dzīvotņu direktīvas, attiecībā uz Austrijas Republiku stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī un ka šai dalībvalstij nebija piemērotas nekādas atkāpes vai pārejas periodi.

61 Tāpēc ir jāatzīst, ka atļaujas izdošanas procedūra ceļa S 18 būvniecības projektam oficiāli tika sākta pirms dienas, kad Austrijas Republika pievienojās Eiropas Savienībai.

62 No tā izriet, ka šajā gadījumā saskaņā ar šī sprieduma 56. punktā minēto judikatūru pienākumi, kas izriet no Dzīvotņu direktīvas, Austrijas Republikai nebija saistoši un ka uz ceļa S 18 būvniecības projektu neattiecās šajā direktīvā paredzētie noteikumi.

63 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Komisijas otrais iebildums nav pamatots.

64 Tādējādi ir jāatzīst, ka, neiekļaujot *Lauteracher Ried* ĪAT Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalus, kas skaitliski un lieluma ziņā pēc zinātniskiem kritērijiem tāpat kā šī ĪAT ir pieskaitāmi vispiemērotākajām teritorijām saskaņā ar Putnu aizsardzības direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šīs minētās direktīvas normas.

Par tiesāšanās izdevumiem

65 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar tā paša panta 3. punkta pirmo daļu, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala

vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tā kā Austrijas Republikai un Komisijai spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, katra no tām sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **neiekļaujot valsts dabas parka "Lauteracher Ried" īpaši aizsargājamā teritorijā Zorenas un Glegenas–Keblernas apgabalus, kas skaitliski un lieluma ziņā pēc zinātniskiem kritērijiem tāpat kā šī īpaši aizsargājamā teritorija ir pieskaitāmi vispiemērotākajām teritorijām saskaņā ar 4. panta 1. un 2. punktu Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvā 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību, kas grozīta ar Komisijas 1997. gada 29. jūlija Direktīvu 97/49/EK, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šīs minētās direktīvas normas;**

2) **pārējā daļā prasību noraidīt;**

3) **Eiropas Kopienu Komisija un Austrijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]